

Локишина Олена Ігорівна,
доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України, завідувач відділу
порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

ІННОВАЦІЙНЕ БАЧЕННЯ ЄВРОПИ У ФЛАГМАНСЬКИХ ІНІЦІАТИВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Інтенсифікація кліматичних змін, зменшення природних ресурсів, демографічна криза, міграційні процеси актуалізують пошук Європейським Союзом (ЄС) ефективних інструментів протистояння цим та іншим викликам з метою випереджального розвитку. «Інноваційний Союз» став однією з семи флагманських ініціатив, проголошених ЄС у Стратегії «Європа 2020» (2010). Ініціатива передбачала, що ЄС до 2020 р. має перетворити Європу на розробника висококласної науки; прибрати перешкоди для імплементації інновацій, таких як вартісне патентування, фрагментація ринку, повільне запровадження стандартів, нестача висококваліфікованих науковців; оновити формат співробітництва з приватним сектором, бізнесом, національною і регіональною владами [1].

Новим етапом у розбудові ЄС на засадах інноваційності стало проголошення у 2015 р. ідей «Відкрита інновація», «Відкрита наука» і «Відкритість світу» ключовими орієнтирами політики ЄС у галузі досліджень та інновацій.

Відкрита інновація означає відкриття інноваційного процесу для індивідуумів, які мають досвід в інших сферах, крім науки, залучення до інноваційного процесу більшої кількості людей, вільна циркуляція знань, знання можна буде використовувати для розроблення продуктів та послуг, які можуть створити нові ринки збуту.

Відкрита наука є підходом до наукового процесу, який зосереджується на поширенні знань, як тільки вони стають доступними за допомогою цифрових технологій та технологій спільної роботи; це – відхід від стандартної практики публікації результатів у наукових журналах наприкінці процесу дослідження.

Відкритість світу означає промоцію міжнародного співробітництва дослідницької громади, що дозволить Європі отримати доступ до новітніх знань у всьому світі, ангажувати найкращі таланти, протистояти глобальним викликам та створити можливості для бізнесу на ринках, що розвиваються.

Освіта – це основа особистісного зростання, працевлаштування, активного та відповідального громадянства. Право на якісну та ін-

клюдивну освіту і навчання впродовж життя проголошено в Європейському стовпі соціальних прав (2017) як перший принцип. Освіта розглядається базисом європейського способу життя, зміцнення соціальної ринкової економіки та демократії, права людини та соціальної справедливості. З огляду на це в умовах пандемії COVID-19 у 2020 р. внеском у розбудову інноваційності ЄС став План дій з формування Європейського освітнього простору (European Education Area) до 2025 р., який включає шість вимірів: якість, інклюзія та гендерна рівність, зелена та цифрова трансформації; вчителі і педагоги; вища освіта, геополітичний вимір. Для досягнення зазначених вимірів Європейська Комісія пропонує такі заходи, як підвищення якості освіти; посилення інклюзивності і гендерної чутливості освіти і навчання; підтримка зелених та цифрових трансформацій у рамках та через освіту і навчання, підвищення компетентності та мотивації в освітній професії [3].

Не менш амбітним стало проголошення у 2020 р. ініціативи з розбудови Нового дослідницького простору для дослідження та інновацій. Європейський дослідницький простір (European Research Area) був започаткований у 2000 р. у контексті Лісабонської стратегії. Стратегія з формування Європейського дослідницького простору спрямована на побудову спільного науково-технічного простору для ЄС. Створення єдиного ринку для досліджень та інновацій, що сприяє вільному руху дослідників, наукових знань та інновацій, заохочує більш конкурентоспроможну європейську промисловість. Це передбачає перебудову європейського дослідницького ландшафту в напрямі транскордонного співробітництва, конкуренції на всьому континенті, нарощування критичної маси та координації і вдосконалення національних дослідницьких політик.

Пріоритетами в розбудові Європейського дослідницького простору визначено: пріоритизацію інвестицій і реформ; імплементацію дослідницьких результатів в економіку; поглиблення Європейського дослідницького простору в напрямі подальшого прогресу з вільного обігу знань у модернізованій, ефективній та дієвій системі досліджень та інновацій [2].

Список використаних джерел

1. European Commission. Europe 2020 Flagship Initiative Innovation Union (2011). URL: https://ec.europa.eu/research/innovation-union/pdf/innovation-union-communication-brochure_en.pdf (дата звернення: 25.03.2021).
2. European Commission. A new ERA for Research and Innovation. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the

European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions (2020) URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2020:628:FIN> (дата звернення: 25.03.2021).

3. European Commission. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on achieving the European Education Area by 2025 (2020) URL: <https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/communication-european-education-area.pdf> (дата звернення: 25.03.2021).

Попружна Алла Василівна,

кандидат історичних наук, доцент кафедри економіки та соціальних дисциплін Академії Державної пенітенціарної служби;

Ворушило Олександр Валерійович,

курсант 117-ї навчальної групи юридичного факультету Академії Державної пенітенціарної служби

ПАМ'ЯТНИКИ ЖІНКАМ У КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ ЧЕРНІГІВЩИНИ

Пам'ятники завжди виконували роль символічних маркерів простору. Чому так сталося, що в культурно-символічному просторі Чернігівщини майже відсутня пам'ять про життя і діяльність жіноцтва? Натомість нас скрізь оточують пам'ятники князям, воїнам, поетам і письменникам. Чи не означає це, що традиційно «жіноча» діяльність не достатньо поціновувалась? Така гендерна нерівність у політиці пам'яті притаманна не тільки Україні. Навіть Нью-Йорк містить на своїх мапах непропорційно мало вшанованих жіночих імен.

Як слушно зауважила сучасна українська історикиня Оксана Кісь, історія сучасного міста залишається значною мірою чоловічою історією, попри те, що жінки у всі часи становили близько половини міщан у всіх без винятку суспільних верствах. Виключення жінок з колективної національної пам'яті є традицією ще XIX ст., коли зароджувалися потужні національні рухи. Націю змальовували в маскулінних рисах, її ж противників фемінізували, керуючись уявленнями про чоловічі цінності (сила, мужність, відвага) і жіночі (слабкість, покірність, вразливість). Це і зумовило відсутність жінок у публічній пам'яті або ж стереотипне їх зображення в ролях матерів, доньок, дружин, яких потрібно захищати [1].

Метою нашої розвідки є спроба систематизувати відомості про пам'ятники відомим та видатним жінкам Чернігівщини.

Першою спробою увічнити постать жінки на Чернігівщині ще у XX ст. стало встановлення пам'ятника героїні радянсько-німецької